

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร
สาขาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาชีพควาญช้าง

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาชีพความรู้อาชีพ

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความผูกพันกับช้างอย่างลึกซึ้ง ความผูกพันระหว่างคนกับช้างปรากฏร่องรอยและเรื่องราวอยู่กับคนไทยมาช้านาน เปี่ยมล้นไปด้วยความผูกพัน ความเชื่อ ความศรัทธา ช้างไทยจึงมีบทบาทสำคัญต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวิถีชีวิตคนไทย ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลช้าง เรียกว่า “ความรู้อาชีพ” ความรู้อาชีพเปรียบเสมือน “พ่อ” หรือ “ครู” ของช้าง เพราะเป็นผู้ที่สั่งสอนและเลี้ยงดูช้างในเวลาเดียวกัน เป็นความผูกพันอันแนบแน่นระหว่างช้างกับความรู้อาชีพ หากความรู้อาชีพมีคุณภาพที่ดี ก็จะส่งผลไปถึงการดูแลช้างที่ดีด้วย หากต้องการยกระดับความสำคัญของช้าง ก็ต้องยกระดับความสำคัญของความรู้อาชีพด้วย ปัจจุบัน การเลี้ยงช้างส่วนใหญ่ดำเนินการในรูปแบบของการเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมให้บริการนักท่องเที่ยวช้าง ชมการแสดงช้าง การอาบน้ำช้าง เป็นต้น ทำให้ภาพลักษณ์ของความรู้อาชีพในสายตาของนักท่องเที่ยว หรือนักอนุรักษ์สัตว์

ถูกมองในภาพลบว่าเป็นเรื่องของผลประโยชน์ทางธุรกิจมากกว่าการคำนึงถึงสุขภาพของช้าง เกิดกระแสการต่อต้านการทำธุรกิจช้าง ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรความรู้อาชีพและการรับรองสมรรถนะความรู้อาชีพให้ได้ตามมาตรฐานอาชีพ จะช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการเลี้ยงช้างไทย เกิดความเชื่อมั่นว่าความรู้อาชีพสามารถดูแลช้างโดยปราศจากการปฏิบัติอย่างทารุณ การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพความรู้อาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานอาชีพให้กับผู้ประกอบการอาชีพความรู้อาชีพ เป็นการสร้างอาชีพให้กับความรู้อาชีพรุ่นใหม่หรือผู้ที่สนใจ

ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสายตานักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเลี้ยงช้างไทย ที่สำคัญ

เป็นการช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาความรู้อาชีพเพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์วัฒนธรรมการเลี้ยงช้างไทยและเชิดชูความรู้อาชีพไทย เพื่อยกอาชีพความรู้อาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ “ความรู้อาชีพ” หมายถึง ผู้เลี้ยงช้าง หรือผู้ดูแลช้าง

“ปางช้าง” หมายถึง สถานที่ที่มีการเลี้ยงช้างไว้เพื่อใช้เป็นพาหนะ เพื่อใช้งาน เพื่อใช้ในการแสดง เพื่อใช้ในการท่องเที่ยว เพื่อใช้ในการศึกษาและการอนุรักษ์ ไม่ว่าจะมีการแสวงหาผลประโยชน์โดยตรงจากช้างหรือไม่ก็ตาม

“เจ้าของช้าง” หมายถึง เจ้าของกรรมสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึงผู้ครอบครองช้าง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแล ไม่ว่าจะได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ดูแลด้วย

(อ้างอิงตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563)

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร

สาขาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

อาชีพความรู้อาชีพ ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
40101	เข้าใจภูมิปัญญาความรู้อาชีพในท้องถิ่น
40102	ใช้สมรรถนะความรู้ความรู้อาชีพเบื้องต้น

40103 ทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาชีพความช่าง ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาความช่างในท้องถิ่น สามารถอธิบายลักษณะของภูมิปัญญาการเลี้ยงช่างและการฝึกช่างในท้องถิ่น มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาในการดูแลลักษณะของช่างที่เป็นมงคลและอัปมงคล มีทักษะในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในท้องถิ่น สามารถใช้สมุนไพรดูแลรักษาช่าง มีความรู้ในการใช้สมุนไพรรักษาโรคผิวหนังของช่าง โรคที่เกี่ยวกับท้อง อาการบวม ฟกช้ำ การห้ามเลือด การกำจัดพยาธิภายนอก และการใช้สมุนไพรเพื่อส่งเสริมสุขภาพช่าง การบำรุงกำลังช่าง และการดูแลเท้าช่าง มีทักษะในการทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง ทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง และอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมของช่าง รวมทั้งสามารถปฏิบัติตามหลักสวัสดิภาพช่าง

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. มีประสบการณ์ในการดูแลเลี้ยงช่าง ควบคุมช่าง รักษาช่าง ไม่น้อยกว่า 10 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

1. หนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพมีอายุ 3 ปี ผู้ประสงค์ต่ออายุหนังสือรับรองฯ แจ้งความประสงค์ต่อองค์กรรับรองขอต่ออายุ โดยแสดงหลักฐานการทำงานในอาชีพ ในระยะเวลา 3 ปี
2. หากไม่มีหลักฐานตามข้อ 1. ผู้ประสงค์ต่ออายุหนังสือรับรองฯ ต้องเข้ารับการประเมินสมรรถนะทุกหน่วยของอาชีพความช่าง ระดับ 5

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในอาชีพความช่าง คนเลี้ยงช่าง หมอช่าง

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 40101 เข้าใจภูมิปัญญาความช่างในท้องถิ่น
- 40102 ใช้สมุนไพรดูแลรักษาช่างเบื้องต้น
- 40103 ทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 01/10/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาและยกระดับการประกอบอาชีพความช่างให้เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ	10	ควบคุม ดูแล และเลี้ยงช่างให้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักสวัสดิภาพของช่าง	401	อนุรักษ์ภูมิปัญญาความช่าง

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ไว้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 01/10/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
401	อนุรักษ์ภูมิปัญญาความงาม	40101	เข้าใจภูมิปัญญาความงามในท้องถิ่น	40101.01	อธิบายลักษณะของภูมิปัญญาความงามในท้องถิ่น
				40101.02	อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น
		40102	ใช้สมุนไพรดูแลรักษาผิวเบื้องต้น	40102.01	ใช้สมุนไพรรักษาผิว
				40102.02	ใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพผิว
		40103	ทำอุปกรณ์ใช้กับผิว	40103.01	ทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับผิว
				40103.02	ทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมผิว

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ40101
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะเข้าใจภูมิปัญญาความรู้อาชีพในท้องถิ่น
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9332 ความรู้

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นของความเข้าใจภูมิปัญญาความรู้อาชีพในท้องถิ่นที่สามารถอธิบายลักษณะของภูมิปัญญาความรู้อาชีพในท้องถิ่นและอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่นได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

คนเลี้ยงช้าง ความรู้ หมาย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พรบ ป้องกันการทารุณกรรมและจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
2. พรบ วิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
3. พรบ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482
4. พรบ. ควบคุมโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
5. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563
6. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรฐานปาง (แคมป์) ช้างของประเทศไทย พ.ศ. 2545
7. มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว
8. การปฏิบัติที่ดีสำหรับปางช้าง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40101.01 อธิบายลักษณะของภูมิปัญญาความรู้อาชีพในท้องถิ่น	1. อธิบายภูมิปัญญาในการเลี้ยงช้าง 2. อธิบายภูมิปัญญาในการฝึกช้าง 3. อธิบายภูมิปัญญาในการดูแลรักษาช้างที่เป็นมงคลและอุปมงคล	การสัมภาษณ์
40101.02 อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น	1. อธิบายวิธีการประกอบพิธีกรรมในท้องถิ่น 2. อธิบายข้อห้ามในการประกอบพิธีกรรมได้	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการเลี้ยงช้าง
- ทักษะในการฝึกช้าง
- ทักษะในการประกอบพิธีกรรมในท้องถิ่น

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ความรู้เกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมในท้องถิ่น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะความเข้าใจภูมิปัญญาความช่างในท้องถิ่น โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจภูมิปัญญาความช่างในท้องถิ่น เริ่มตั้งแต่ อธิบายลักษณะของ

ภูมิปัญญาความช่างในท้องถิ่น ภูมิปัญญาในการเลี้ยงช้าง เช่น การเลี้ยงลูกช้าง การเลี้ยงช้างท้อง การเลี้ยงช้างชรา ภูมิปัญญาในการฝึกช้าง เช่น วิธีการแยกแม่กับลูก การฝึกลูกช้าง และภูมิปัญญาในการดูแลลักษณะของช้างที่เป็นมงคลและอัปมงคล รวมถึงอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น เช่น พิธีไหว้ศาลปะกา พิธีเปิดป่าเบิกไพร พิธีทำเชือกปะกา พิธีตั้งชื่อช้าง การบายศรีสู่ขวัญ พิธีทำบุญให้ช้าง รวมทั้ง อธิบายข้อห้ามในการประกอบพิธีกรรมได้

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องอธิบายลักษณะของภูมิปัญญาความช่างในท้องถิ่น และข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น รวมถึงข้อห้ามในการประกอบพิธีกรรมได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ภูมิปัญญาความช่าง หมายถึง ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้รับการถ่ายทอด ความรู้ ทักษะและวิธีปฏิบัติของชาวบ้านที่ได้มาจากการสืบทอดการฝึกเป็นความช่างและได้รับการถ่ายทอดการฝึก และดูแลช้าง
2. ภูมิปัญญาในการเลี้ยงช้าง เช่น การเลี้ยงลูกช้าง การเลี้ยงช้างท้อง การเลี้ยงช้างชรา
3. ภูมิปัญญาในการฝึกช้าง เช่น วิธีการแยกแม่กับลูก การฝึกลูกช้าง
4. การประกอบพิธีกรรมในท้องถิ่น เช่น พิธีไหว้ศาลปะกา พิธีเปิดป่าเบิกไพร พิธีลาไฟ พิธีทำเชือกปะกา พิธีปลงเชือกปะกา พิธีตั้งชื่อช้าง การบายศรีสู่ขวัญ พิธีทำบุญให้ช้าง พิธีบวชนาค พิธีแห่ลูกแก้ว การวิ่งช้าง การจัดเพ็ญยัด การโพนช้าง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40102
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9332 ความรู้ช้าง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น โดยสามารถใช้สมุนไพรรักษาช้าง และส่งเสริมสุขภาพช้างได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

คนเลี้ยงช้าง ความรู้ช้าง หมอช้าง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พรบ ป้องกันการทารุณกรรมและจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
2. พรบ วิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
3. พรบ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482
4. พรบ. ควบคุมโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
5. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563
6. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรฐานปาง (แคมป์) ช้างของประเทศไทย พ.ศ. 2545
7. มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว
8. การปฏิบัติที่ดีสำหรับปางช้าง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40102.01 ใช้สมุนไพรรักษาช้าง	1. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาโรคผิวหนังของช้าง 2. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาอาการบวม ฟกช้ำ 3. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรห้ามเลือด 4. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาโรคที่เกี่ยวกับทางเดินอาหาร	การสัมภาษณ์
40102.02 ใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพช้าง	1. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรบำรุงกำลังช้าง 2. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรเพื่อกำจัดพยาธิภายนอก 3. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรดูแลเท้าช้าง	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการเลือกใช้สมุนไพรรักษาช้าง
- ทักษะในการเลือกใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพช้าง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลือกใช้สมุนไพรรักษาช้าง
- ความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพช้าง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น เริ่มตั้งแต่ ใช้สมุนไพรรักษาช้าง โดยอธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาโรคผิวหนังของช้าง เช่น เครือสะบ้า ไบโนยหน้า วิธีการใช้สมุนไพรรักษาอาการบวม ฟกช้ำวิธีการใช้สมุนไพรห้ามเลือด และวิธีการใช้สมุนไพรรักษาโรคที่เกี่ยวกับท้อง เช่น ท้องอืด ท้องเสีย ใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพช้าง รวมทั้ง อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรบำรุงกำลังช้าง เช่น การทำยาลูกกลอนบำรุงกำลัง การใช้ยาต้มสมุนไพรในการนวดแบบร้อนให้ช้าง วิธีการใช้สมุนไพรเพื่อกำจัดพยาธิภายนอก และวิธีการใช้สมุนไพรดูแลเท้าช้าง เช่น การแช่เท้าช้างด้วยยาต้มสมุนไพร เป็นต้น

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น โดยอธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาช้าง และวิธีการใช้สมุนไพรบำรุงกำลังช้าง

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. สมุนไพรรักษาช้าง เช่น เครือสะบ้า ไบโนยหน้า รักษาโรคผิวหนังของช้าง ผลมะขามป้อม ช่วยรักษาอาการท้องร่วง ท้องเสีย มะขาม พักเขียว เป็นยาระบายอ่อนๆ ช่วยขับถ่าย เหง้าขมิ้นใช้รักษาแผลผิวหนัง ผลหมากใช้รักษาอาการโรคเครียด ซึมเศร้า เป็นต้น
2. สมุนไพรบำรุงกำลังช้าง เช่น อ้อยดำ รากหม่อน ช่วยบำรุงร่างกาย เนื้อมะพร้าวเป็นส่วนประกอบในสูตรยาบำรุงกำลังช้าง มะค่าแต้ ใช้เป็นยาถ่ายพยาธิ เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40103
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9332 ความช่าง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง โดยสามารถทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง และทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่างได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

คนเลี้ยงช่าง ความช่าง หมอช่าง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- พรบ ป้องกันการทารุณกรรมและจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
- พรบ วิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
- พรบ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482
- พรบ. ควบคุมโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรฐานปาง (แคมป์) ช้างของประเทศไทย พ.ศ. 2545
- มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว
- การปฏิบัติที่ดีสำหรับปางช้าง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40103.01 ทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง	1. อธิบายวิธีการทำ จัดเตรียม และใช้อุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง 2. อธิบายวิธีการทำ จัดเตรียม และใช้อุปกรณ์ด้วยมือ 3. อธิบายวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมช่างทำงานประจำวัน	การสัมภาษณ์
40103.02 ทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่าง	1. อธิบายวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่าง 2. อธิบายวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่าง	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง
- ทักษะในการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมช่างทำงานประจำวัน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง
- ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่าง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่ที่สอบประเมินสมรรถนะทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง เริ่มตั้งแต่ ทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง โดยอธิบายวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง เช่น ตะขอ สายรัดประโคน แห้ง วิธีการทำอุปกรณ์ด้วยมือ และวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมช่างทำงานประจำวัน รวมทั้ง ทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่าง โดยอธิบายวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่าง เช่น ขอบเปิด จะแคะ และวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่าง

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องทำอุปกรณ์ใช้กับช่าง โดยอธิบายวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง และอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่างได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. อุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช่าง เช่น ตะขอ สายรัดประโคน แห้ง
2. อุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช่าง เช่น ขอบเปิด จะแคะ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. วัสดุเครื่องมือ/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 สอบสัมภาษณ์